

“Budi AUT...”

Neke osobe s autizmom mogu biti preosjetljive na zvuk, svjetlost, dodir ili okus. Ti podražaji se mogu početi stapati i miješati te preplaviti osobu, koja se s time teško nosi.

Neke osobe ne razumiju govor niti značenje gešta koje koriste druge osobe u komunikaciji. Često im nije jasno što se od njih očekuje. Vizualna podrška i jasne upute tu im mogu pomoći.

Ovim iskustvom želimo vam dočarati jedan mali dio senzornog i društvenog iskustva osoba s autizmom koja imaju snažan utjecaj na općeniti doživljaj svijeta oko sebe.

Nešto što je neurotipičnim osobama svakodnevica kroz koju prolaze automatski i bez ikakvih problema, osobama s autizmom može predstavljati veliki izazov.

O UDRUZI ZA AUTIZAM - ZAGREB

Udruga za autizam-Zagreb je neprofitna i socijalno-humanitarna nevladina organizacija koju su 1997. godine osnovali roditelji djece i osoba s poremećajima iz spektra autizma s ciljem promicanja i ostvarivanja njihovog prava na život u zajednici.

UDRUGA ZA AUTIZAM – ZAGREB

OIB: 47012378732

e-mail: uaz.zagreb@gmail.com

Ulica Ljudevita Posavskog 37, 10 000 Zagreb

Tel/Fax: 01/2303-901

IBAN: HR8723600001101498697

www.autizam-zagreb.com

JA SAM OSOBA S AUTIZMOM TVOJ SLJEDEĆI PACIJENT

Poremećaji iz spektra autizma su grupa poremećaja centralnog živčanog sustava koji utječu na razvoj osobe, zbog čega je važno da ona dobije adekvatnu podršku.

Imam poteškoće:

- U komunikaciji i socijalnoj interakciji,
- Sa senzornim podražajima,
- Prilagoditi se promjenama i novim situacijama.

Imajte na umu sljedeće:

- Mogu pokazivati znakove intelektualnih teškoća,
- Lijekovi koje uzimam mogu kod mene imati neobične ili čak suprotne učinke,
- Mogu pokazivati znakove poremećaja psihijatrijske prirode, epilepsiju, sindrom fragilnog X.

PRIJEM

PRIJEM

- ❗ Podaci iz mog kartona mogu ti ukazati da sam ja osoba s autizmom.
- ❗ Moja pratnja će ti ukazati da sam ja osoba s autizmom.

PREPORUKE

- ✓ Odmah uputi osobu koja će raditi na trijaži da sam ja osoba s autizmom.

TRIJAZA

TRIJAZA

- ❗ U čekaonici mogu postati nervozan/nervozna. Vrijeme je pojam koji ne razumijem.
- ❗ Može se dogoditi da mi je teško objasniti što mi se događa.

PREPORUKE

- ✓ Moje zbrinjavanje shvati kao prioritet, usprkos tome što situacija ne izgleda ozbiljno.
- ✓ Ako to nije moguće, omogući mi da prijedem na neko mirnije mjesto.
- ✓ Osloni se na objašnjenja koja ti daje moja pratnja.

NA LICU MJESTA

NA LICU MJESTA

- ❗ Ne mogu objasniti koje simptome imam.
- ❗ Može se dogoditi da imam visok ili nizak prag boli.
- ❗ Ne mogu razumjeti čemu služe liječnički pregledi.
- ❗ Ne razumijem što mi zdravstveno osoblje govori.
- ❗ Teško mi je naviknuti se na nove osobe i na promjene.
- ❗ Neke podražaje teško podnosim (buku, svjetlost, mirise...).
- ❗ Medicinski instrumenti me mogu preplašiti.
- ❗ Može se dogoditi da se problematično ponašam.
- ❗ Možda će mi trebati vremena da dopustim obavljanje pregleda.

PREPORUKE

- ✓ Dozvoli mojoj pratnji da budu uz mene kad god je to moguće.
- ✓ Upitaj moju pratnju kako da se postaviš prema meni.
- ✓ Nemoj puno govoriti. Koristi jednostavan rječnik i govori umirujućim tonom.
- ✓ Pokaži mi pomoću slika što će se ovdje događati.
- ✓ Izbjegavaj premještanja i promjene osoblja.
- ✓ Smanji buku i svjetlo.
- ✓ Izbjegavaj ponavljanje pregleda.
- ✓ Ako je moguće, izbjegavaj fizički kontakt.
- ✓ Ukoliko postanem nervozan/nervozna, posavjetuj se s mojom pratnjom kako me umiriti.
- ✓ Ukoliko je potrebno da me primi još jedan liječnik, pođi samnom i pobrini se da dobije sve informacije koje ti imaš.

**VAŽNO JE KAKO SE DANAS ODNOSIŠ PREMA MENI
TO ĆE BITI KLJUČNO ZA MOJE BUDUĆE POSJETE**

NEKE ČINJENICE O AUTIZMU

ŠTO JE AUTIZAM (POREMEĆAJ IZ SPEKTRA AUTIZMA)?

Poremećaj iz spektra autizma je sveobuhvatno i cjeloživotno razvojno stanje koje je karakterizirano različitostima i teškoćama u socijalnoj komunikaciji, teškoćama u fleksibilnom mišljenju i ponašanju te percepciji i nošenju sa senzornim podražajima.

KAKO SE DIJAGNOSTICIRA

Može se prepoznati u prvoj godini života, dijagnoza se postavlja obično između 1. i 2. godine života.

Ne postoji medicinski test za autizam, dijagnoza se postavlja isključivo na temelju ponašanja djeteta.

OSOBE S AUTIZMOM MEĐUSOBNO SU VRLO RAZLIČITE

Svaka osoba ima jedinstvenu kombinaciju snaga i teškoća. Različitosti se izražavaju na području komunikacije i odnosa s drugima te na području ponašanja i senzorne obrade.

- Neke osobe govore, ali su neobične u komunikaciji, mogu govoriti samo o svom interesu, govoriti vrlo jednoličnim ili službenim glasom ili ne znati kad je njihov red u razgovoru. Neke uopće ne koriste govor u komunikaciji (30% osoba s autizmom ne govori), nego koriste sustave potpomognute komunikacije (sliku, komunikator).
- Neke osobe ne razumiju prenesena značenja, ironiju i sarkazam.
- Neke osobe će inzistirati na rutini, da se uvijek ide istim putem ili da stvari uvijek stoje na istom mjesto. To im smanjuje tjeskobu i pruža sigurnost.
- Neke osobe s autizmom će na različit način izražavati osjećaje.
- Neki su preosjetljivi na svjetlost, buku ili bol, a neki premalo osjetljivi na te iste podražaje.
- Neke osobe imat će nepoželjna ponašanja jer se osjećaju preplavljeno ili ih nešto boli ili trebaju pomoć ili nemaju drugi način da nam prenesu poruku. One ne rade to namjerno niti kako bi manipulirale drugima.
- Neke osobe s autizmom imat će obitelj i biti zaposlene, no svejedno će im u nekim aspektima života biti potrebna podrška. Nekim osobama će trebati veća podrška kroz cijeli život.

UČESTALOST

Učestalost autizma je 1 naprama 100, to je najčešći razvojni poremećaj danas. Još uvijek nije poznato da li zaista sada više osoba ima autizam ili je s većim poznavanjem ovog stanja došlo do njegovog boljeg prepoznavanja. Osobe svih spolova, rasa i narodnosti mogu imati autizam.

LIJEČIMO LI AUTIZAM?

Poremećaj iz spektra autizma nije bolest, radi se o različitom procesiranju i razumijevanju svijeta oko sebe i različitostima u ponašanju. Rana intervencija, edukacija i rehabilitacija koje su fokusirane na jedinstven stil učenja ovih osoba mogu im pomoći u nošenju sa svakodnevnim izazovima i vođenju ispunjenog života.